

RUS 303: Særemne i russisk språk-, litteratur- eller kulturvitenskap

Våren 2019: Russisk litteratur som arena for filosofisk, sosial og politisk refleksjon

Filosofien i Russland har ulike tradisjonar. Her finst ei radikal, materialistisk og ofte ateistisk linje, frå dei radikale litteraturteoretikarane på midten av 1800-talet til bolsjevikane som tok makta i 1917. Parallelt oppstod det retningar som aktivt vende seg til den ortodokse kristendommen som kjelde for filosofisk tenking og nasjonal identitet. I tillegg har den klassiske russiske litteraturen lenge blitt lest som ein arena for utforsking av «store» filosofiske spørsmål, framfor alt romanane til Fjodor Dostojevskij. RUS303 vil våren 2019 ta opp den sistnemnde tematikken – korleis filosofiske spørsmål har blitt behandla i litteraturen og korleis litteraturen har blitt lese som filosofi. Første delen av emnet vil handla om «Dostojevskij som filosof», nærare bestemt den store interessa som oppstod for denne forfattaren som «idédiktar» etter hans død i 1881. Andre del vil utforska russisk samtidslitteratur og film, og sjå nærare på korleis filosofiske, sosiale og politiske tema blir tatt opp og respondert på her.

Emneansvarlege

Kåre Johan Mjør (kare.mjor@uib.no) vil stå for Del 1, om den filosofiske lesinga av Dostojevskij. Irina Anisimova (irina.anisimova@uib.no) er ansvarleg for Del 2, om postsovjetisk litteratur og film.

Undervisningsspråk

Norsk (Mjør) and russisk (Anisimova)

Pensum

Del 1

Primærtekstar, i kronologisk rekkefølge, ca. 500 sider.

Fedor Dostoevskij: «Pro i Contra», frå *Brat'ja Karamazovy* [1881]. I F.M. Dostoevskij, *Polnoe sobranie sočinenii v tridtsati tomach*, vol. 14 (Leningrad: Nauka, 1972–1990), ss. 194–256 (63 sider). Tilgjengeleg ved Universitetsbiblioteket (UBHFINST Russ S31 Dos/14; UBBHF Mag S31 Dos/14) og på nett [her](#).

Vladimir Solov'ev: «Tri reči v pamjat' Dostoevskogo» [1881–1883]. I V.S. Solov'ev, *Sočinenija v dvuch tomach*, vol. 2 (Moskva: Mysl', 1990), ss. 290–318 (29 sider). Tilgjengeleg ved Universitetsbiblioteket (UBBHF 197 Sol/1-2) og i Litteraturkiosken.

Vasilij Rozanov: *Legenda o Velikom inkvizitore F.M. Dostoevskogo* [1891]. I V.V. Rozanov, *Polnoe sobranie sočinenii*, vol. 1 (St. Petersburg: Rostok, 2014), ss. 15–117 (103 sider). Tilgjengeleg på nett [her](#).

Dmitrij Merezjkovskij: Utdrag frå *L. Tolstoj i Dostoevskij* [1900–1902]. I D.S. Merezjkovskij, *L. Tolstoj i Dostoevskij* (Moskva: Nauka, 2000), ss. 7–12 («Vstuplenie»), 142–190 (Del 2, «Tvorčestvo»: 5–7) (Ca. 55 sider). Tilgjengeleg på nett [her](#). Andre utgåver finst ved Universitetsbiblioteket (UBBHF 891.733 Mer; UBBHFINST Russ A73 b8 TOL/Mer/1).

Sergej Bulgakov: «Ivan Karamazov (v romane Dostoevskogo ‘Brat’ja Karamazovy’) kak filosofskij tip» [1902]. I S.N. Bulgakov, *Ot marksizma k idealizmu: Sbornik stat’ej (1896 – 1903)* (St. Petersburg: Obščestvennaja pol’za, 1903), ss. 83–112 (30 sider). Tilgjengeleg på nett [her](#) og ved Universitetsbiblioteket (UBBHF Mag B 30 Bul; alternativ utgåve i moderne ortografi: UBBHF 197 Bul/1).

Lev Šestov: Kapittel 1–17 frå *Dostoevskij i Nitše (Filosofija tragedii)* [1903]. I L.I. Šestov, *Filosofija tragedii* (Moskva: Folio, 2001), ss. 135–235 (101 sider). Tilgjengeleg som gratis e-bok via www.litres.ru.

Vjačeslav Ivanov: «Dostoevskij i roman-tragedija» [1916]. I V.I. Ivanov, *Sobranie sočinenii* (Bruxelles: Foyer oriental chrétien, 1987), ss. 401–436 (36 sider). Tilgjengeleg ved Universitetsbiblioteket (UBBHF Mag B30 Iva/4) og i Litteraturkiosken.

Nikolaj Berdjaev: “Duchovnyj obraz Dostoevskogo” [1923]. I N.A. Berdjaev, *Mirosozercanie Dostoevskogo* (Praha: YMCA Press, 1923), ss. 7–34 (28 sider). Tilgjengeleg på nett [her](#).

Michail Bachtin: Kapittel 1–3 frå *Problemy tvorčestva Dostoevskogo* [1929]. I M.M. Bachtin, *Sobranie sočinenii*, vol. 2 (Moskva: Russkie slovari, 2000), ss. 11–71 (61 sider). Tilgjengeleg ved Universitetsbiblioteket (UBBHF 801.950947 Bac/2) og på nett [her](#).

Sekundærlitteratur til Del 1, ca. 250 sider

Ackermann, Arne, «O Dostoevščine v russkoj filosofii: Filosofskoe vosprijatie ‘Brat’ev Karamazovyč’ v russkom simvolizme,» *Die Welt der Slaven* 43, 1998, ss. 109–38.

Asdal Kristin et al., «Innledning», *Tekst og historie: Å lese tekster historisk* (Oslo: Universitetsforlaget, 2007), ss. 9–32.

Coates, Ruth, «Religious Renaissance in the Silver Age», i William Leatherbarrow & Derek Offord (red.): *A History of Russian Thought* (Cambridge: Cambridge University Press, 2010), ss. 169–193.

Morson, Gary Saul, «Philosophy in the Nineteenth-Century Novel», i Malcolm V. Jones & Robin Feuer Miller (red.): *The Cambridge Companion to the Classic Russian Novel* (Cambridge: Cambridge University Press, 1998).

Rorty, Richard, «Heidegger, Kundera, and Dickens», *Essays on Heidegger and Others: Philosophical Papers* (Cambridge: Cambridge University Press, 2010), ss. 66–82.

Scanlan, James, «Introduction: Dostoevsky as a Philosopher», *Dostoevsky the Thinker: A Philosophical Study* (Ithaca: Cornell University Press, 2002), ss. 1–13.

Skilleås, Ole Martin, *Philosophy and Literature: An Introduction* (Oslo: Universitetsforlaget, 2001).

Boka til Skilleås kan kjøpast på Akademika; resten av kommentarlitteraturen er tilgjengeleg i Litteraturkiosken (Morson kan lesast på nett via Oria).

Del 2

Primærtekstar (romanar), ca. 700 sider

Виктор Пелевин, *Поколение «Р»* (Москва: Эксмо, 1999).

Ольга Славникова, *Легкая голова* (Москва: Astrel' Ast, 2010).

Film

Александр Зельдович, Мишень (2011).

Sekundærlitteratur til Del 2, ca. 75 sider

Baudrillard, Jean, «The Precession of Simulacra», *Simulacra and Simulation*, oms. Sheila Faria Glaser (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1994), ss. 1–42.

Buck-Morss, Susan, «The City as Dreamworld and Catastrophe», *October* 73, 1995, ss. 3–26.

Alt litteratur i Del 2 vil vera tilgjengeleg via “Mitt UiB.”

Kåre Johan Mjør & Irina Anisimova

30.11.2018